

Mostovi jednakosti mladih sa i bez invaliditeta

Inicijator projekta:

- Inicijator projekta je **Informativni centar za osobe sa invaliditetom „Lotos“ Tuzla**, organizacija koja dugi niz godina djeluje na području promocije prava, jednakih mogućnosti i društvene inkluzije osoba sa invaliditetom.
- Prepoznajući značaj ranog razvijanja svijesti o različitostima, ravnopravnosti i međusobnom uvažavanju, „Lotos“ Tuzla je, u saradnji sa **JU Osnovnom školom „Đurđevik“** i preduzećem **„Intrag“ d.o.o. za profesionalnu rehabilitaciju osoba sa invaliditetom**, pokrenuo inicijativu usmjerenu na jačanje razumijevanja, solidarnosti i inkluzivnih vrijednosti među djecom i mladima.
- Inicijativa je zasnovana na uvjerenju da se kroz **zajedničko učenje, neposrednu interakciju i upoznavanje sa iskustvima osoba sa invaliditetom** mogu prevazići predrasude i stereotipi, razvijati empatija i solidarnost te graditi školsko okruženje u kojem se različitosti prepoznaju kao vrijednost, a svako dijete ima mogućnost ravnopravnog učešća.

Cilj inicijative:

- Cilj inicijative jeste promovisati principe jednakosti, ravnopravnosti i inkluzije u obrazovanju, kroz razvijanje međusobnog razumijevanja, prihvatanja i saradnje među mladima sa i bez invaliditeta.
- Inicijativa je usmjerena na stvaranje podsticajnog, sigurnog i podržavajućeg obrazovnog okruženja u kojem svaki učenik ima jednake mogućnosti za učenje, lični razvoj i aktivno učešće u životu školske i šire društvene zajednice, bez obzira na fizičke, senzorne, komunikacijske ili druge individualne razlike.
- Poseban fokus stavljen je na razvijanje empatije, solidarnosti i svijesti o pravima i potrebama osoba sa invaliditetom, kao i na prevazilaženje predrasuda, stereotipa i barijera koje mogu otežavati njihovo ravnopravno uključivanje. Kroz zajedničke aktivnosti i neposrednu interakciju učenika, inicijativa doprinosi izgradnji kulture poštovanja različitosti i stvaranju inkluzivne školske zajednice u kojoj se svako dijete osjeća prihvaćeno, vrijedno i ravnopravno.

Sažetak inicijative:

- Projekat „Mostovi jednakosti mladih sa i bez invaliditeta“ osmišljen je s ciljem unapređenja inkluzivnog obrazovanja, razvijanja svijesti o ravnopravnosti i povezivanja mladih sa i bez invaliditeta kroz zajedničko učenje, razmjenu iskustava i aktivno učešće u društvenoj zajednici.
- Projekat je realizovan u periodu od februara do aprila 2024. godine, kroz niz međusobno povezanih aktivnosti koje su obuhvatile edukativne radionice, studijsku posjetu i kampanju javnog zagovaranja. Aktivnosti su bile usmjerene na upoznavanje učenika sa pravima, mogućnostima i izazovima sa kojima se osobe sa invaliditetom susreću u svakodnevnom životu, obrazovanju i profesionalnom okruženju.

- U okviru radionica realizovanih u JU OŠ „Đurđevik“, učenici su kroz interaktivne razgovore, iskustvene aktivnosti i lične priče mladih sa invaliditetom imali priliku bolje razumjeti njihove potrebe, iskustva i prepreke sa kojima se suočavaju. Neposredna komunikacija i razmjena iskustava doprinijele su razbijanju predrasuda i stereotipa, te razvijanju empatije, solidarnosti i uvažavanja različitosti.
- Kao važan dio projekta realizovana je **studijska posjeta Informativnom centru za osobe sa invaliditetom „Lotos“**, tokom koje su učenici upoznali aktiviste i zaposlenike sa invaliditetom i imali priliku saznati više o njihovom radu, angažmanu i iskustvima. Posebno su upoznati sa primjerima uspješne društvene integracije i profesionalne rehabilitacije osoba sa invaliditetom, čime je dodatno naglašena važnost stvaranja jednakih prilika za sve.
- Završna aktivnost projekta bila je ulična kampanja javnog zagovaranja u Tuzli, tokom koje su učenici i aktivisti građanima dijelili informativne materijale, afiše i brošure s ciljem podizanja svijesti o pravima, mogućnostima i ravnopravnom položaju osoba sa invaliditetom u društvu.
- Projekat je na taj način uspješno povezao **obrazovni, iskustveni i društveni aspekt inkluzije**, omogućavajući učenicima da ne samo usvajaju nova znanja, već i aktivno učestvuju u promovisanju jednakosti i prihvatanja različitosti. Kroz neposredan kontakt, zajedničko djelovanje i javno zagovaranje, inicijativa je doprinijela stvaranju pozitivnijeg odnosa prema osobama sa invaliditetom i jačanju svijesti o značaju društva u kojem svaka osoba ima pravo na ravnopravno učešće i dostojanstven život.

Aktivnosti inicijative:

- Edukativna radionica u OŠ „Đurđevik“ - učenicima su predstavljene različitosti i potrebe osoba sa invaliditetom kroz interaktivnu diskusiju i lična iskustva mladih aktivista.
- Posjeta učenika Informativnom centru „Lotos“ - učenici su upoznali rad organizacije i primjere uspješne integracije osoba sa invaliditetom u obrazovanje i radnu sredinu.
- Kampanja javnog zagovaranja „Mostovi jednakosti“ - ulična akcija u Tuzli, u saradnji s „Intrag“ d.o.o., s ciljem podizanja svijesti građana i promocije jednakih mogućnosti.
- Izrada i distribucija informativnih materijala, brošura i afiša s porukama o inkluziji i ravnopravnosti.
- Evaluacija projekta kroz anketne upitnike i refleksiju učesnika o naučenom i doživljenom tokom aktivnosti.

Sve aktivnosti su realizovane zajedničkim radom projektnog tima: Bojane Ljubojević, Amele Goletić i Adise Kišić, u saradnji s nastavnicima OŠ „Đurđevik“ i aktivistima IC „Lotos“..

Rezultati inicijative

Realizacijom projekta „**Mostovi jednakosti mladih sa i bez invaliditeta**“ ostvareni su značajni rezultati u oblasti edukacije, senzibilizacije, razvoja inkluzivnih vrijednosti i aktivnog učešća mladih u društvenoj zajednici:

- **Unaprijeđeno je razumijevanje učenika o životu, potrebama i pravima osoba sa invaliditetom**, uz razvoj empatije, solidarnosti i spremnosti na prihvatanje različitosti.
- **Doprinoseno je stvaranju otvorenijeg, sigurnijeg i tolerantnijeg školskog okruženja**, u kojem se različitosti prepoznaju i prihvataju kao prirodan i vrijedan dio zajednice.
- **Povećana je svijest građana Tuzle o pravima, mogućnostima i ravnopravnom položaju osoba sa invaliditetom**, kroz realizaciju javne kampanje, distribuciju informativnih materijala i vidljivost projektnih aktivnosti.
- **Ojačana je saradnja između škole, organizacija civilnog društva i drugih relevantnih aktera u zajednici**, čime su stvoreni kvalitetniji temelji za nastavak partnerskog djelovanja i buduće aktivnosti usmjerene na inkluziju.
- **Mladi sa invaliditetom dobili su priliku za aktivno i ravnopravno učešće u društvenom djelovanju**, čime je dodatno osnažena njihova vidljivost, samopouzdanje i osjećaj pripadnosti zajednici.
- **Učenici su razvijali kompetencije za aktivno građanstvo**, kroz neposredno učešće u edukativnim aktivnostima i javnom zagovaranju, učeći da prepoznaju društvene izazove i aktivno doprinose njihovom rješavanju.

Projekat je pokazao da je inkluzija kontinuiran proces koji se gradi kroz razumijevanje, prihvatanje, saradnju i zajedničko djelovanje. Uključivanjem mladih sa i bez invaliditeta u zajedničke aktivnosti stvoreni su važni preduslovi za razvoj društva u kojem se različitosti poštuju, jednake mogućnosti podrazumijevaju, a svaka osoba ima mogućnost da aktivno doprinosi zajednici.

Prilozi: